

10B

GÜDEK

Güvenlik Denetim Kontrol

BÖLÜM:

10- UYGULAMALAR

KONU:

10B- ILO DİREKTİFLERİ

İçindekiler

HİENRİCH PRENSİPLERİ ÖZETİ.....	1
İŞVERENİN SORUMLULUĞU.....	5

10-B
ILO DİREKTİFLERİ
42 NOLU SÖZLEŞME

MESLEKİ HASTALIKLARIN TAZMİNİ HAKKINDA SÖZLEŞME

10B---ILO- 42 Mesleki hastalıkların tazmini hakkında sözleşme

42 NOLU SÖZLEŞME

MESLEKİ HASTALIKLARIN TAZMİNİ HAKKINDA SÖZLEŞME

ILO Kabul Tarihi: 4 Haziran 1934

Kanun Tarih ve Sayısı: 11 Şubat 1946 / 4864

Resmi Gazete Yayım Tarihi ve Sayısı: 16 Şubat 1946 / 6234

Milletlerarası İş Bürosu İdare Meclisi tarafından vaki davet üzerine Cenevre'de 4 Haziran 1934'de 18 inci toplantısını yapan Milletler Cemiyeti Milletlerarası İş Teşkilatı Genel Konferansı;

Konferansın 7 inci toplantısında Mesleki Hastalıklar hakkında kabul edilmiş olan Sözleşme projesi'nin kısmen tadiline taalluk edip, bu toplantının 7 inci maddesini teşkil eyleyen meseleye dair bazı tekliflerin kabulünü kararlaştırdıktan ve

Bu tekliflerin Milletlerarası bir Sözleşme projesi şeklini alması gerektiğini nazara aldıktan sonra,

Bin dokuz yüz otuz dört yılı .Haziran ayının yirmi birinci günü, Mesleki Hastalıklar Sözleşmesi (muaddel) 1934, unvanını alacak olan aşağıdaki Sözleşme projesini kabul eder:

GÜDEK
10- UYGULAMALAR
10B- ILO DİREKTİFLER NO77

MADDE 1

1. Milletlerarası İş Teşkilatının bu Sözleşmeyi onayan her üyesi, mesleki hastalıklara uğrayanlar ile bunların hak sahipleri varislerine, iş kazalarının tazmini hakkındaki özel mevzuatındaki genel esaslar dahilinde tazminat sağlamayı taahhüt eder.
2. Bu tazminatın miktarı, milli mevzuatta iş kazaları neticesinde ödenecek olandan az olmamalıdır. Bu cihet mahfuz tutulmak şartıyla her üye mevzuatında bahse konu olan hastalıklar tazminatının ödeme şartlarına müteallik hükümlerin tespitinde, ve bu hastalıklara, iş kazaları hakkındaki mevzuatını tatbikinde zaruri gördüğü tadil ve intibakları yapmaktan serbesttir.

MADDE 2

Milletlerarası İş Teşkilatının her üyesi, aşağıdaki tabloda mevcut olup, hizalarında yazılı sanayi ve mesleklerde olmak üzere kanuna tabi işyerlerinde çalışan işçilerin duçar oldukları hastalıkları meslek hastalığı saymayı taahhüt eder.

TABLO

Hastalıkların ve Zehirli maddelerin listesi	İlgili meslek, sanat veya usullerin listesi	2
Kurşun veya halitaları ve mürekkebatı ile zehirlenmeler ve bundan mütevellit arızalar	Kurşun ihtiva eden cevherlerin ve çinko imalathanelerinde kurşunlu küllerin manipülasyonu. Eski çinkoların, kurşunla beraber eritilerek karıştırılması. Kurşundan veya hal italarından eşya imali. Matbaa hurufatı dökmeçiliği ve müretteplik. Kurşun mürekkebatının fabrikasyonu akümülatör imal ve tamiri. Kurşun ihtiva eden sırların hazırlanması. Kurşun talaşı veya tozu ile cilacılık. Kurşunu ihtiva eden, cila, macun ve boyaların hazırlanması ve manipülasyonu icabettiren boyacılık işleri.	
Civa, civa amalgamı veya mürekkebatı ile zehirlenmeler ve bundan mütevellit arızalar.	Civa cevherlerinin manipülasyonu. Civa mürekkebatı imalatı. Civalı ölçü ve sair laboratuvar aletlerinin imali.	

GÜDEK
10- UYGULAMALAR
10B- ILO DİREKTİFLER NO77

	<p>Şapka imalinde kullanılan maddelerinin ihzarı.</p> <p>Civa ile yaldızcılık.</p> <p>Civalı tahliye pompaları vasıtasıyla enkandesan lambalar imali.</p> <p>Fulminat dö merkür ile kapsül mali.</p>
Şarbon Hastalığı	<p>Şarbonlu hayvanlar ile temas eden işçiler.</p> <p>Yün, tiftik, deri, kıl, kemik ve boynuz gibi hayvani maddelerin manipilasyonu.</p> <p>Emtianın tahmil ve tahliyesi ve nakli işleri.</p>
Silis tozlarından mütevellit ve ciğer veremi ile müterafik olan veya olmayan silikoz hastalığı (silikozun ölümün veya işgörmezliğinin asıl sebebi olması şartıyla)	Silikoz tehlikesine maruz bıraktığı milli mevzuatta tayin edilen bütün işler.
Fosfor veya mürekkebatı ile zehirlenme ve bundan mütevellit arızalar	Fosfor veya mürekkebatının istihsal, intişar veya istimalini icap ettiren her türlü işler.
Arsenik veya mürekkebatı ile zehirlenme ve bundan mütevellit arızalar.	Arsenik veya mürekkebatının istihsal, intişar veya istimalini icap ettiren her türlü işler.
Benzin veya müşabitleri ve bunların nitraklı veya amilli müştekkatı ile zehirlenmeler ve bundan mütevellit arızalar.	Benzin veya müşabihleri ve bunların nitratlı veya aminli müştekkatının istihsal, intişar veya istimalini icap ettiren her türlü işler.
Mevaddı şahmiye sınıfına dahil olan idrokarbürlerin halojenli müştekkatı ile zehirlenme.	Mevaddı şahmiye sınıfına dahil idrokarbürlerin halojenli müştekkatının istihsal, intişar veya istimalinin gerektiği ve milli mevzuatta yeralmış bulunan her türlü işler.
Radyum ve radyoaktif maddelerden veya röntgen şuaından mütevellit patolojik arızalar.	Radyum radyoaktif maddelere veya röntgen şuaına maruz bırakan bilumum işler.
İptidai deri epitelyoması.	Katran ve huy ile bunların taktirinden hasıl olan katran ruhu, zift, madeni yağ, parafin ve bu mevaddın mürekkebatı, mahsulleri ve artıklarının kullanılmasını gerektiren her türlü işler.

MADDE 3

Bu Sözleşmenin kati şekilde onandığı keyfiyeti Milletler Cemiyeti Genel Sekreterliğine bildirilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

GÜDEK
10- UYGULAMALAR
10B- ILO DİREKTİFLER NO77

MADDE 4

1. Bu Sözleşme, ancak onamaları Genel Sekreterce tescil edilmiş olan Milletlerarası İş Teşkilatı üyelerini bağlayacaktır.
2. Bu Sözleşme, iki üyenin onamalarının Genel Sekreterlikçe tescil edilmelerinden on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.
3. Daha sonra, bu Sözleşme, her üye için, onanmasının tescil edilmesinden on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE 5

Milletlerarası İş Teşkilatı üyelerinin ikisinin onamaları Sekreterlikte tescil edilmesi akabinde, Milletler Cemiyeti Genel Sekreteri keyfiyeti Milletlerarası İş Teşkilatının bütün üyelerine bildirecektir. Sekreter, teşkilatın başka üyeleri tarafından kendisine sonradan tebliğ edilecek onamaları da keza bütün üyelere bildirecektir.

MADDE 6

1. Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu yürürlüğe girmeye başladığı tarihten itibaren beş sene geçtikten sonra, Milletler Cemiyeti Genel Sekreterliğine yapacağı ve bu Sekreterliğin tescil edeceği bir ihbarname ile feshedebilir. Fesih, Sekreterlikçe tescili tarihinden bir sene sonra muteber olur.
2. Bu Sözleşmeyi onamış olup da, onu bundan evvelki fıkrada yazılı beş yıllık mühletin geçmesinden bir yıl sonra, bu madde gereğince feshetmek ihtiyarını kullanmayan her üye, yeniden beş yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşmeyi, bu maddede derpiş edilen şartlar içinde her beş yıllık devre bitince feshedebilecektir.

MADDE 7

Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren geçecek her 10 yıllık devrenin sonunda, Milletlerarası İş Bürosu İdare Meclisi, onun uygulanması durumu hakkında Genel Konferansa bir rapor vermekle ve Konferansın gündemi içine onun tamamen veya kısmen tadili meselesinin konulup konulmaması gerektiği hususunda bir karar almakla ödevlidir.

MADDE 8

Konferans bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen tadil eden yeni bir Sözleşme kabul ettiği takdirde, bu yeni Sözleşmede başka türlü hükümler bulunması hali müstesna;

GÜDEK
10- UYGULAMALAR
10B- ILO DİREKTİFLER NO77

a. Tadil edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması keyfiyeti, yukarıdaki 6 ıncı maddeye bakılmaksızın, tadil edici yeni Sözleşmenin yürürlüğe girmesi kayıt ve şartı ile, şimdiki bu Sözleşmenin kendiliğinden ve derhal feshini intaç edecektir.

b. Tadil edici yeni Sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, şimdiki bu Sözleşme üyelerin onanmasına açık bulundurulmayacaktır.

Şimdiki bu Sözleşme, onu onamış ve tadil edici Sözleşmeyi ise onamamış olan üyeler için eski hal ve şekliyle yürürlükte kalmaya devam edecektir.

MADDE 9

Bu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinlerinin her ikisi muteber olacaktır.

HENRİCH PRENSİPLERİ ÖZETİ

- **Prensip-1:** Tehlikeli Hareket ve Tehlikeli Durumların Önlenmesi
- **Prensip-2:** İş kazaların ağırlıkları
- **Prensip-3:** Kaza Sonucu Meydana Gelecek Zararın Büyüklüğü Kestirilemez, Bu Tamamen Tesadüflere Bağlıdır.

İŞVERENİN SORUMLULUĞU

İş sağlığı ve Güvenliği yönünden risk değerlendirilmesi yapmak veya yaptırmakla

Yükümlüdür. İşverenin görevleri ise aşağıda görüldüğü gibi öncelikle bilgi edinme, görevlendirme, tehlikeleri saptama/belirleme, Dokümantasyon, riskleri saptama, önlemleri alma alınan önlemleri kontrol ve etkinliğinin devamını kontrol etme olarak belirtilebilir.

Çok iyi anlatılmalı ve yazılı ve imzalanarak duyurulmalıdır.

GÜDEK
10- UYGULAMALAR
10B- İLO DİREKTİFLER NO77